

Aanbiedingsnotitie gezamenlijk AB RUD Utrecht en Omgevingsdienst regio Utrecht (agendapunt 3a)

aan:	de leden van het gezamenlijke algemeen bestuur van RUD Utrecht en Omgevingsdienst Regio Utrecht (ODRU)
van:	Stuurgroep Eén OD in Utrecht
opsteller:	programmamateam
onderwerp:	Samenhangnotitie 'Route naar een omgevingsdienst Utrecht: producten fase 1 'inrichten''
t.b.v.:	Gezamenlijk AB d.d. 27 juni 2024
Bijlage(n):	-

Doel:

- O ter besluitvorming
- X ter (oriëntatie) bespreking
- O ter kennisneming

Samenvatting

Op 7 december 2023 hebben de gezamenlijke algemeen besturen van de ODRU en RUD Utrecht (gez.AB) besloten om te starten met het traject om een robuuste omgevingsdienst voor de hele provincie Utrecht op te richten. Het doel hiervan is om een omgevingsdienst te creëren die beter in staat is om de door de deelnemers (provincie en gemeenten) gevraagde producten en diensten te leveren en een rol te spelen bij toekomstige opgaven op het gebied van een veilige, gezonde en schone leefomgeving.

In fase 1 van het traject, het richten, is er de afgelopen tijd met inbreng van alle betrokkenen hard gewerkt aan vier producten: het richtingsplan voor de Omgevingsdienst Utrecht, de ontwerp-gemeenschappelijke regeling, de rudimentaire begroting en de routekaart fase 2.

Op 17 oktober 2024 staat de besluitvorming in de gezamenlijke AB's gepland over de producten van fase 1, de richtingsfase: het richtingsplan, de ontwerp-gemeenschappelijke regeling, de rudimentaire begroting en de routekaart voor fase 2 'inrichten'. In de vergadering van 27 juni liggen deze producten, die de basis leggen voor de nieuwe organisatie, ter bespreking voor.

Voorstel

De gezamenlijke algemeen besturen van de ODRU en RUD Utrecht worden gevraagd de volgende punten te bespreken:

1. Het richtingsplan voor de Omgevingsdienst Utrecht, inclusief missie, visie en bestuurlijke uitgangspunten;
2. De ontwerp-gemeenschappelijke regeling voor de oprichting van één Omgevingsdienst in de provincie Utrecht;
3. De rudimentaire begroting met daarin de financiële kaders voor de nieuwe organisatie;
4. De routekaart voor fase 2 'inrichten' van de Omgevingsdienst Utrecht.

Toelichting

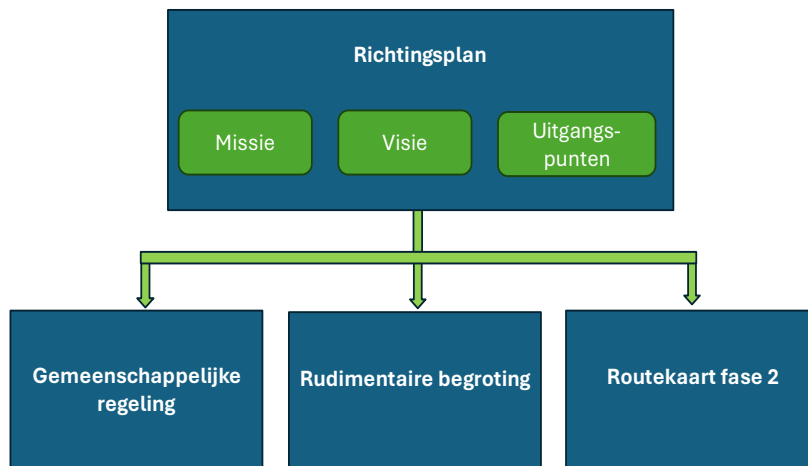
Inleiding

Op 7 december 2023 hebben de gezamenlijke AB's van de ODRU en RUD Utrecht besloten om te starten met het traject om een robuuste omgevingsdienst voor de hele provincie Utrecht op te richten. De nadrukkelijke opdracht daarbij was om de nieuwe omgevingsdienst vanuit een blanco situatie op te richten en kwaliteit daarbij voorop te stellen. De route om tot één omgevingsdienst voor Utrecht te komen, is beschreven in de 'Routekaart naar één Omgevingsdienst in Utrecht'. De route bestaat uit drie onderdelen: richten, inrichten en verrichten.

We komen nu tot een afronding van de eerste fase: richten. Met de volgende producten leggen we de basis voor de nieuwe omgevingsdienst:

1. Richtingsplan
2. Ontwerp-gemeenschappelijke regeling
3. Rudimentaire begroting
4. Routekaart voor fase 2: inrichten

In onderstaand plaatje is inzichtelijk gemaakt hoe deze producten zich tot elkaar verhouden.

Voordat we de vier producten uitgebreider toelichten, beschrijven we eerst het proces van de totstandkoming van de producten.

Totstandkoming producten in goede samenspraak met betrokkenen

Voor het opstellen van de producten voor de nieuwe omgevingsdienst en voor een goede samenhang tussen deze producten is begin dit jaar een programmaorganisatie ingericht met mensen van zowel de ODRU als de RUD Utrecht. Deze programmaorganisatie werkt in opdracht van een stuurgroep die bestaat uit de voorzitters van beide AB's (Gerrit Spelt en Sjors Fröhlich), een DB-lid uit iedere omgevingsdienst (Has Bakker, provincie Utrecht en Wouter Catsburg, gemeente Zeist) en de twee directeuren (Hugo Jungen en Arnold van Vuuren) en de programmamanager(s) van het programmateam.

Aan het begin van het traject zijn er twee webinars voor raads- en statenleden en collegeleden georganiseerd om hen te informeren over het komende proces. Half juni volgen er nog twee bijeenkomsten voor raads- en statenleden over hun rol in het proces en in de nieuwe Omgevingsdienst Utrecht.

Om tot de missie, visie en bestuurlijke uitgangspunten voor de Omgevingsdienst Utrecht te komen zijn er werkbijeenkomsten georganiseerd voor bestuurders, voor medewerkers uit beide organisaties en voor de klankbordgroep (bestaande uit regievoerders van de ODRU en RUD Utrecht). Op 22 mei vond er een bestuurlijke werksessie plaats waar de uitgangspunten door 24 bestuurders werden verrijkt en verdiept. Deze uitgangspunten zijn gebruikt om de producten die nu voorliggen op te stellen.

Voor het opstellen van deze producten stonden projectleiders uit het programmateam aan de lat. Regievoerders en experts uit gemeenten en provincie werden hier nauw bij betrokken via zogenaamde projectklankbordgroepen.

In een kort tijdsbestek is er door al deze groepen samen hard gewerkt aan de totstandkoming van de vier producten die vandaag ter bespreking voorliggen.

Toelichting per product

Per product vindt u een oplegnotitie met een nadere duiding. Hieronder lichten we de producten alvast kort toe.

1. Richtingsplan

Het richtingsplan heeft als doel de kaders te scheppen waarbinnen de nieuwe omgevingsdienst wordt opgericht. Deze kaders - in de vorm van missie, visie en uitgangspunten - vormen de basis voor de inrichting en de verdere doorontwikkeling van de Omgevingsdienst Utrecht. De inhoud van het richtingsplan werkt door in de gemeenschappelijke regeling, rudimentaire begroting en de routekaart voor fase 2 'inrichten'.

2. Nieuwe gemeenschappelijke regeling

De nieuwe gemeenschappelijke regeling vormt de juridische basis voor de samenwerking en creëert één rechtspersoon voor de uitvoering van taken. In de bijlage vindt u het concept voor de ontwerp-gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Utrecht en een artikelsgewijze toelichting. Doel is om in de vergadering met elkaar te bespreken of het concept dat voorligt de juiste vertaalslag biedt van de door het bestuur gevormde uitgangspunten (o.a. tijdens de bestuurlijke bijeenkomsten in mei 2024) en of deze voldoende comfort biedt.

3. Rudimentaire begroting

Het doel van de rudimentaire begroting is om de deelnemers een beeld te schetsen van de betaalbaarheid van de nieuwe organisatie, zonder dat alle gegevens van de nieuwe dienst al zijn bepaald. Ook is er een vergelijking gemaakt van de nieuwe bijdrage versus de huidige bijdrage van de deelnemers. Basis voor de rudimentaire begroting waren de laatst vastgestelde begrotingen (2024) van beide huidige omgevingsdiensten.

De daadwerkelijke hoogte van de bijdrage per deelnemer voor 2026 wordt berekend in de programmabegroting 2026 die in fase 2 zal worden opgesteld. In fase 2 'inrichten' wordt ook de keuze voor de nieuwe financieringssystematiek uitgewerkt.

4. Routekaart voor fase 2: inrichten

Tijdens fase 2 van het traject maken we keuzes over hoe de primaire processen en bedrijfsvoering worden ingericht en wat de Omgevingsdienst Utrecht zelf gaat uitvoeren of eventueel gaat uitbesteden. Dit gebeurt op basis van de inhoudelijke uitgangspunten die in fase 1 zijn geformuleerd in het richtingsplan. De routekaart voor fase 2 legt de stappen en activiteiten vast voor de verdere inrichting van de fusie en beschrijft hoe deze gefinancierd worden.

Financiering eenmalige kosten

Een fusie gaat altijd gepaard met eenmalige kosten. Deze kosten zijn niet gelijk verdeeld over de drie fasen. In fase 1 'richten' zullen veel minder eenmalige kosten worden gemaakt dan in fase 2 'inrichten'.

Voor fase 1 zijn de kosten gedekt uit de SPUK IBP-gelden en provinciale middelen. Voor de uitvoering van fase 2 is een aanvraag gedaan bij het ministerie van I&W en kunnen we ook de provinciale middelen gebruiken.

In fase 3 'verrichten' is de nieuwe omgevingsdienst formeel van start en is er geen sprake meer van eenmalige kosten. De financiering hiervan wordt opgenomen in de reguliere begroting van de Omgevingsdienst Utrecht.

Afronding fase 1 en doorkijk fase 2 en 3

Na bespreking van de conceptproducten in uw vergadering van 27 juni zullen wij deze aanscherpen. Van 10 juli t/m 15 augustus vindt er nog een schriftelijke consultatieronde plaats voor regievoerders. Daarna gaan we met onderstaande planning de besluitvormingsfase in voor fase 1.

20 augustus	Verzenden stukken stuurgroep	De geordende uitkomst van de consultatieronde
27 augustus	Stuurgroep bijeenkomst	Beoordeling van de input en zorg voor een consistente verwerking
14 september	Versturen stukken aan stuurgroep	Concept-agenda AB's, concept oplegnotities en de vier concept-stukken.
16 september (optioneel)	Bijeenkomst gemeentesecretarissen en/of directeurs ruimte	Toelichting op de stand van zaken, bespreken effecten van de oprichting van de Omgevingsdienst Utrecht voor de samenwerking en de inzet van de organisaties van gemeenten en provincie.
20 september	Stuurgroep	Agenda en stukken gezamenlijk AB Bespreken en vrijgeven voor publicatie.
26 september	Publiceren agenda en stukken gezamenlijke AB's	Concept-richtingsplan, ontwerp-rudimentaire begroting, ontwerp-gemeenschappelijke regeling, concept-routekaart fase 2. Aanpassingen zijn toegelicht. Bijbehorende oplegnotities en beslispunten.=
7 oktober (optioneel)	Teams-meeting met de financieel experts van de deelnemers	Bespreken rudimentaire begroting met de financieel experts ter voorbereiding op de gezamenlijke AB's van 17 oktober ter ondersteuning van hun adviserende rol richting de regievoerders.
10 oktober	Gezamenlijk regievoerders-overleg (ambtelijke voorbereiding). Financieel experts en/of juristen kunnen door de regievoerders worden gevraagd deel te nemen	Bespreken alle stukken gezamenlijk AB's. • Beeldvorming • Vragen beantwoorden • Identificeren bestuurlijke punten • Voorbereiding annotatie
17 oktober	Gezamenlijke vergadering algemeen besturen	Besluitvorming over de voorstellen aan de deelnemers over de nieuwe Omgevingsdienst Utrecht. Gericht op: gezamenlijke keuzes en draagvlak.
Oktober 2024 tot november 2025	Afzonderlijke besluitvormingstrajecten van de deelnemers	Besluitvorming bij de deelnemers.

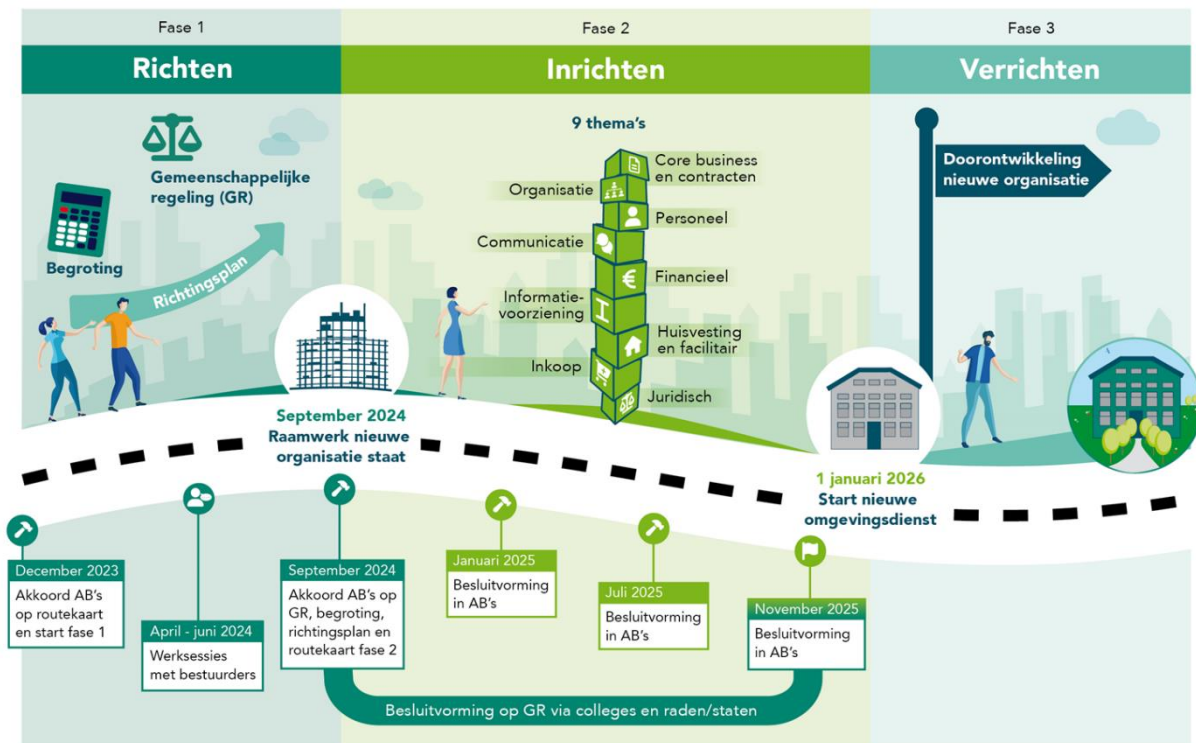
Fase 2 en 3

Na besluitvorming over fase 1 in de gezamenlijke AB-vergadering op 17 oktober start de inrichtingsfase, fase 2. In de nieuwe organisatie zal er één nieuwe bedrijfsvoering zijn. Tijdens fase 2 moeten er keuzes worden gemaakt over hoe de bedrijfsvoering wordt ingericht. Deze fase loopt door na de formele start van de nieuwe organisatie, omdat sommige zaken meer tijd vragen om goed in te richten. Fase 3 'verrichten' begint bij de start van de nieuwe organisatie op 1-1-2026. We beginnen met werken als nieuwe omgevingsdienst namens al onze deelnemers. In deze fase vindt verdere verdieping, integratie en doorontwikkeling van de organisatie plaats.

In onderstaand plaatje uit de routekaart is het totale traject inzichtelijk gemaakt.¹

¹ In het plaatje staat september 2024 genoemd waarin het raamwerk voor de nieuwe organisatie moet staan en als maand aanduiding wanneer besluitvorming plaatsvindt. Dit is de maand oktober geworden.

Tijdspad - de route

Voor meer informatie over het proces zie: [Route naar één omgevingsdienst voor heel Utrecht - Omgevingsdienst regio Utrecht \(odru.nl\)](https://www.odru.nl)